

Балканският земи презъ времето отъ края на II в. сл. Хр. до сръдата на VII в.¹¹⁴⁾). Важенъ приносъ е също неговото изследване за „Южните славяни и Византия въ X вѣкъ“¹¹⁵⁾. Много въпроси тукъ сѫ освѣтлени по новъ начинъ. Въ нѣкои отношения трудоветъ на М. Дриновъ не сѫ загубили своето значение и до днесъ.

Появата на К. Иречековата *История на България*¹¹⁶⁾ представя едно важно събитие въ развоя на новата българска историография. Чехскиятъ ученъ даде едно общо изложение на цѣлата българска история възъ основа на критично проучване на изворитъ. По-сетнешните издирвания сѫ открили много нови исторически материали, и все пакъ творбата на К. Иречека запазва своето значение. Тя може да бѫде окачествена като първото научно цѣлостно изложение на българската история, и още задълго ще оказва незамѣними услуги на изследвачите.

Особено значение въ развоя на нашата историография презъ последните 50 години заема научната и дѣйността на проф. В. Н. Златарски (1866-1935)¹¹⁷⁾. Неговата любима областъ бѣ срѣдновѣковната българска история, макаръ че не малъкъ брой отъ трудоветъ му засѣгатъ и по-новата история. Основното съчинение на Златарски е неговата *История на Българската държава презъ срѣднишъ векове*¹¹⁸⁾. Която той не можа да довърши. Най-ценни сѫ приноситъ на

¹¹⁴⁾ Съчинения, I, 183 сл. и passim.

¹¹⁵⁾ Южные славяне и Византия въ X вѣкѣ (въ: Съчинения, I, 365—520).

¹¹⁶⁾ K. Jireček, *Geschichte der Bulgaren* (Prag 1876); отъ нея съществува единъ руски преводъ, подъ редакцията на Ф. К. Бруна и В. Н. Палаузова (Одесса 1878), и единъ български преводъ, издаденъ въ Търново презъ 1886 год., и другъ преводъ, подъ редакцията на В. Н. Златарски. Въ свръзка съ Иречековото пребиваване въ България вж. също К. Иречекъ, *Български дневникъ 1879—1884* (преводъ на Ст. Аргировъ), т. I (Пловдивъ—София 1930); V—XXXII, автобиографични черти на автора; томъ II (1932). — Вж. също В. Н. Златарски, *Дѣйностъта на д-ръ К. Иречекъ въ България* (ПСп, LXVI, 1906, 1—30).

¹¹⁷⁾ Библиографски указания (до 1925 год.) вж. въ *Сборникъ въ честъ на В. Н. Златарски* (София 1925), V—XIV. — АлмСофУн, 56—66. — Проф. П. Никовъ въ ИзвИДво, XIV—XV, 1937, 1—27.

¹¹⁸⁾ Първиятъ дѣлъ отъ първия томъ излѣзе презъ 1918 год. (in-8°, 485); засѣга времето отъ основаването на българската държава до срѣдата на IX в.: *Епоха на хунно-българското надмошie. Епоха на славѣнизацията на българската държава (679—852)*; накрая (353—468) сѫ дадени 18 притурки и библиография. Вториятъ дѣлъ